

Šuštaršič Franc, posestnikov sin v Delnicah;
 Korošec Jakob, posestnik v Češnjicah;
 Gregurka Franc, posestnik v Sinji gorici;
 Nj. prevzvišenost princ Polignac v Podvinu;
 Mavec Franc, posestnik v Drašičah;
 Dragovan Anton, posestnik na Soržakih;
 Dragovan Ivan, posestnik na Dol. Lokvici.
 Dragovan Josip, posestnik na Gabrovcu;
 Dragovan Martin, posestnik na Dol. Lokvici;
 Jakob Franc, posestnik v Metliki;
 Fleischmann Lavoslav, posestnik v Metliki;
 Fux Edvard, c. kr. poštar v Metliki;
 Gregorač Franc, učitelj v Metliki;
 Koren Ignacij, posestnik v Metliki;
 Kozjan Jure, posestnik na Božjakovem;
 Pavlič Ivan, kaplan v Metliki;
 Pehani Alojzij, kaplan v Metliki;
 Prosenik Anton, trgovec v Metliki;
 Rome Josip, župnik v Podzemlji;
 Smola Albin, c. kr. okrajni sodnik v Metliki;
 Vukšinič Martin, posestnik na Božjakovem.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 62. Imam majhno drevesnico, v kateri je pa letos vse polno listnih uši, tako, da mlado drevje niti rasti noče. Kaj naj storim, da ta mrčes odpravim? (P. G. v L.)

Odgovor: Proti listnim ušem rabi mnogo sredstev. Priporočajo močno tabačno vodo, ki jo je nesti v skledi v drevesnico in potem vanjo vršičke drevesne pomakati. Listne uši se nahajajo namreč le po neolesenelih poganjkih (vršičkih). Vsaka uš mora biti s tabačno vodo pomočena, drugači ne pogine. Razen tega je še mnogo drugih kemijskih sredstev, ki imajo pa to veliko napako, da le tedaj ugonobijo mrčes, ako so dovolj močna, če so pa močna, škodijo zopet rastlini. Tudi v naši drevesnici v Ljubljani imamo listne uši, kar ni čuda, kajti vsi nasadi sadnega drevja v Ljubljani in okoli Ljubljane kar mrgolé od listnih in krvnih uši. V naši drevesnici, katera ima sedaj nad 30.000 mladega drevja, ni nobeno drugo sredstvo pomagalo, kakor — da smo vse uši z roko pomečkali. Na videz delo, ki se ne dá zvršiti, pa se vendar dá. Precej pomladi je gledati po ušéh ter jih pridno mečkati, potem se pa ne zaplodé tako močno, da ne bi jih bilo moči zatreti. Paziti je pa uši od pomladi do jeseni. Uši, če tudi samo eno, zapaziti je na drevju takoj. Gledati je namreč na zavito listje in na mravlje. Ako je kak list na vršičku le malo zavit, ta je uže sumen. Pogle dati je precej pod list. Na drevju, po katerem lazijo mravlje, so gotovo uši.

Če greste torej vsak teden po dvakrat ali trikrat mimo vseh dreves in kjer kako uš zapazite, precej jo umorite, opravili boste to delo z majhno zamudo dobro, pri tem se pa obvarovali velike škode. Majhni, rdeči in črnopikčasti hrošči, ki jih imenujemo polonice

ali pikapolonice, so kaj koristni, ker preganjajo in jedó listne uši.

Vprašanje 63: Od kod prihaja muhljavost konj in ali je ozdravna? (A. L., župnik v H.)

Odgovor: Muhljavost menda imenujete lišaje po vratu. Ti so nalezljivi in prihajajo od nečednosti. Zdravijo se pa lišaji s pogostim čejenjem in umivanjem bolne kože z zelenim milom ter pozneje z mazanjem s takim milom in terpentinovim oljem. Namesto tega mazila rabi tudi sivo mazilo od živega srebra.

Na vprašanje 64. gosp. A. W. v P. (na dopisnico je vtisnen pečat pošte ljubljanske) ne moremo odgovoriti, ker ni pridejano celo ime. Le toliko Vam odgovarjamo, da dajemo odgovore brezplačno. Zglasite se, kedo da ste; odgovorili bomo radi, celih imen vpraševalcev pa, kakor vidite, sploh ne priobčujemo.

Razne reči.

— **Majhen ali velik krompir za seme.** „Landw. Jahrbücher“ imajo razpravo prof. Kreusler-ja o rasti krompirjevi, če mali ali veliki krompir sadimo. Tu posnemamo le to: Hranilne snovi velikega krompirja dalj zdrže kot malega. Rastline od velikega semena presežajo še pred začetkom rasti rastline malega. Slabejše rastline poleg tega veliko hitreje obole. Svetovati je torej ne majhnega krompirja za seme jemati.

— **Zoper mravlje na drevesih** ni nič boljšega kot zmes saj in pa lanenega olja. S tem namaži deblo tanko krog in krog. Tacega se ne bode nobena mravlja doteknila.

— **Razsušene sodove namočiti**, nasvetuje „Werkstatt“ tako: Napolni sod s slamo ali slabim senom. Napolni ga potem z vodo in naloži nekaj kamenov. Voda sicer vsa izteče, a namočena slama ali seno povspešuje namako lesa.

— **Zoper drisko pri teletih** svetuje Postelt v nekem zapadno-pruskem časopisu salicilno kislino v zvezi s taninom. Kakor hitro odpadki hudo grdo, kislo in po gnilem diše, vlij v tele kakega pol litra kamiličnega čaja z enim gramom salicilne kisline in z enim gramom tanina. Ko bi to ne pomagalo, daj čez nekaj ur dvakrat toliko salicilne kisline in tanina. Med tem odstavi tele popolnoma za dva pota, pozneje do popolnega ozdravljenja dopuščaj je le po malem. Ob enem primešaj v krmo in pijačo kravi več dni po dva grama salicilne kisline. Ako si pa bolezen začetkoma zanemarjal, ter začne tele trebuh boleti in je mrazi, tedaj primešaj kamiličnemu čaju še deset gramov opium-tinkture. To večkrat ponovi. Tele pa zavij v gorke odejo. Vsako tele, ki je tako bolno odstrani od drugih, da bolezní ne nalezejo.

— **Kjer s premogom kurijo** nabere se po zimi toliko žlindre, da ne vedo, kako se je iznebiti. Žlindra da se pa jako ugodno porabiti za potresanje potov po vrtilih. Po množini potresi je 10 do 15 cm. na debelo slabo

obokano z padcem na strani. Potem jo pomoči in trdo zvaljaj. Če potreseš še nekoliko peska ali zemlje, strdi se ta zmes zelo in tudi po hudem dežju se lahko po suhem sprehajaš.

Kmetijsko slovstvo.

Nauk, kako pomagati živini o porodu in kako po porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. Spisal dr. Janez Bleiweis. V Ljubljani 1887. Natisnili in založili J. Blasnikovi nasledniki.

To je naslov knjigi, ki je ravnokar izšla. Vrednosti njene nam ni treba ocenjevati, vsaj jo je spisal strokovnjak, ki je kot tak bil poznan celo v Nemcih. Knjiga pa bode gospodarjem našim prav dobro ustregala, kajti dolgo časa je bila toliko važna pomoč ob porodih živinskih zgol le v rokah pastirjev, ovčarjev in drugih strežajev, kateri so se sicer nekterih reči po robatih skušnjah navadili, nikakor si pa prave porodolovne vednosti pridobili. Kako neki bi to tudi mogoče bilo, ker jim na vse strani tiste manjka, prave podlage na katero se opira vsa porodolovna pomoč, ktere se pa nikdar priložnosti niso imeli učiti!

Škoda velika! da je še dan današnji taka, — da še dan današnji moramo slišati, kako neumni in brezvestni mazači včasih konja priprežejo, da bi, če krava ne more storiti, na vrv natvezeno tele iz materinega telesa potegnili! O stoternih družih napákah in vražah, po katerih se zanemarja pametna pomoč in gospodarjem silna škoda godi, ki bi se dostikrat prav lahko odvrniti dala, nočemo tu nadalje govoriti; saj so dosti znane!

Porodolovje spada v vrsto zdravniških vednosti, in se opira na natančno znanost živinskega trupla v zdravem in bolnem stanju.

Prva podloga porodolovja je torej določno poznanje vseh tistih delov, v katerih se plod spočne, v katerih leži, dokler je v materinem telesu, in po katerih se rodi! Kdor ne pozna natanjko plodovega ležišča in ne pozna potov, po katerih se na svet rodi, naj se nikdar ne dotakne tacega opravila.

Druga vednost, ki jo porodolovje zahteva, je poznanje naravnih spolovilnih in rodilnih opravil, to je tistih opravil, ki se začno z brejostjo in jenjajo še le nekaj dni potem, ko je živina vrgla.

Tretja vednost je znanstvo bolezni sploh, da se tudi bolezni o brejosti, o porodu in po porodu spoznati, ceniti in ozdravljati znajo.

Četrto, kar je v porodolovju vedeti potreba, je poznanje tistega orodja, s katerim se o potrebi porodni živini pomaga.

Iz tega se razvidi, da edina prava in dobra pomoč o porodih se more pričakovati le od tacega, ki se je vsega tega učil in do dobrega dejansko izučil.

Dobro in potrebno je torej, da tudi vsak kmetovalec in lastnik živine vsaj nekoliko vednosti o tem ima, prvič zato, da si o sili in če ni velike umetnosti potreba, sam ve svetovati in pomagati: drugič zato, da more presoditi, ali pomočnik prav ravna ali ne.

Akoravno je živinozdravniku, natančno znati vse reči, ki se tičejo poroda, vendar se v gori omenjeni knjigi nahaja pouk, ki ga more vsak zaveden živinar poznati. Priporočamo torej prav toplo to knjigo, kateri je dodanih v boljšo razumnost 28 dobro in lično izdelanih podob. Knjigo je dobiti pri založnikih J. Blasnikovih naslednikih v Ljubljani v polplatno vezano po 60 kr., nevezano po 50 kr. Po pošti 5 kr. več.

Gospodarske novice.

* **Gospoda Franca Štuparja**, abiturijenta više kmetijske šole, imenoval je deželni odbor za suplenta na deželni vinarski, sadjarski in kmetijski šoli v Grmu pri Novem mestu.

* **Kmetijska podružnica v Metliki** je sklenila prirediti namesto tombole loterijo, in sicer ne v nedeljo 28., ampak v ponedeljek 29. avgusta.

* **Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe** je ukrenil, da se odstranita žebca Christian št. 51. in Soliman št. 82. Christian je bil to leto v zasebni oskrbi na Gorenjem Otoku, Soliman pa je bil na postaji na Vrhniki.

* **Ribji zavod** bode naredil gosp. profesor Ivan Franke v Kranji. Vis. c. kr. kmetijsko ministerstvo mu je v ta namen dovolilo primerno podporo.

* **Za drevesnico c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani** dovolilo je vis. c. kr. kmet. ministerstvo uže sedaj 300 gold. podpore za l. 1888. Enako podporo dalo je ministerstvo uže za leto 1885., 1886., in 1887. Podpora za leto 1888. dovolilo je pa ministerstvo na podlogi preiskovanj o stanju te drevesnice, in komur je znano, kako pičle sedaj delijo državne podpore, sprevidel bode, da je obilna državna podpora za družbeno drevesnico nasledek njenega izvrstnega stanja.

C. kr. uradi za oskrbovanje vojne v Ljubljani, Mariboru, Trstu in Pulju ravnokar razpisujejo potrebščine za leto 1887/8. Kdor hoče prevzeti zalaganje vojne s kako rečjo, pozve podrobnejše pogoje lahko v pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

* **Koliko koristi sadjarstvo.** Najmanjše občinske doklade plačujejo švabske občine na Virtemberškem, in sicer zato, ker so toliko pametne, da zasajajo ob vseh svojih potih, po pašnikih in občinskih prostorih dobro sadno drevje, pa je tudi pravilno oskrbujejo. Mnogo je švabskih občin, ki dobijo na leto za sadje svoje do 10.000 goldinarjev. Občino Monheim je morala siliti vlada, da je zasadila drevja ob cestah svojih. To je bilo leta 1858. V letu 1868. je pa ta občina dobila 4700 gld. za prodano sadje, v letu 1878. uže 8500 gld., v letu 1885. pa 14.000 goldinarjev. Občina Reutlingen je skupila v letu 1885. za sadje svoje 110.000 goldi-